

**ETELÄ-SAVON
KAUPPAKAMARI**

VUOSIKERTOMUS 2016

SISÄLTÖ

Puheenjohtajan katsaus - Luvassa uutta tietä ja orastavaa kasvua	3
Toimitusjohtajan katsaus - Kansainvälisyys osana Etelä-Savon kauppakamarin vuotta 2016	3
Talousvuosi 2016: Kasvua ja poliittisia riskejä	4
Toiminta	4
Koulutus	5
Projektit	5
Viestintä	5
Vaikuttaminen	6
Kansainvälisyys	6
Kauppakamariryhmä	6
Organisaatio	6
Toimisto	7
Jäsenet ja talous	7
Selvitys tutkimus- ja kehittämistoiminnan laajuudesta	8
Luottamushenkilöt ja edustukset	8
Etelä-Savon kauppakamarin hallitus	8
Mikkelin kauppakamariosaston hallitus	8
Pieksämäen kauppakamariosaston hallitus	8
Savonlinnan kauppakamariosaston hallitus	8
Hilja ja Alpo Savolaisen rahaston hallitus	9
Kaupan- ja palvelualanvaliokunta	9
Koulutusvaliokunta	9
Liikenne- ja viestintävaliokunta	9
Teollisuusvaliokunta	9
Kansainvälisyysryhmä	10
Team Future	10
JC-kilta	10
Edustukset	10
Jäsenet - Mikkelin kauppakamariosasto	11
Jäsenet - Pieksämäen kauppakamariosasto	12
Jäsenet - Savonlinnan kauppakamariosasto	13
Hilja ja Alpo Savolaisen rahaston toimintakertomus	14
Tilikauden jälkeen tapahtunutta	15

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS - LUVASSA UUTTA TIETÄ JA ORASTAVAA KASVUA

Kauppakamarivuosi 2016 on takanapäin. Viime aikaiset kasvuluvut ja ennusteet kertovat, että luvassa on hieman poutaisempaa ja valoisampaa säätä Etelä-Savon ja koko Suomen kansantaloudelle ja yritysälämälle. Olemme siirtyneet hitaan, vaisun talouskasvun aikaan. Pääasia kuitenkin on, että talous kasvaa, vaikkakin hitaasti. BKT ennusteet lupaavat Suomelle tälle ja seuraaville vuosille noin 1-2 % talouskasvua. Olemme olleet viime aikoina kovasti kotimaisen kysynnän ja ostovoiman kasvun varassa. Nyt tulevaisuuden odotukset on ladattu vahvasti vientisektoriin, jonka odotetaan lähtevän nousuun maailman markkinoiden kasvun mukana.

Viime vuonna aikaansaatu kilpailukyky sopimus oli henkisesti iso asia. Sen lopulliset taloudelliset vaikutukset nähdään myöhemmin. Kuitenkin kiky-sopimuksen ja eläkeiän noston myötä Suomen kilpailukyky suhteessa euroalueeseen on parantunut, mikä on erinomainen signaali. Koska talouskasvu on hyvin haurasta ja vaisua, tarvitaan palkkarintamalla nyt malttia. Tätä alkanutta hyvää kehitystä ei saa "sössiä", vaan palkkakierros pitää saada vietyä maltillisesti läpi.

Etelä-Savon kauppakamarille vuosi 2016 oli elinkeinoelämän edellytysten, kilpailukykyyn parantamisen ja edunvalvonnan kannalta erityisen onnistunut. Saimme 5.4.2016 valtiolta päätöksen Viitostien parantamisesta Mikkeli - Juva välillä. Viitostie on maakuntamme elinkeinoelämän edellytysten kannalta aivan keskeinen infrastruktuuritekijä. Viitostien työmaa tulee työllistämään lähivuosina reippaasti alueemme rakentajia ja valmistuttuaan se parantaa Etelä-Savon suhteellista kilpailuetua. Liikenteen sujuvuus ja saavutettavuutemme paranevat tämän 121 miljoonan euron hankkeen myötä merkittävästi. Viitostie on ollut kauppakamarimme keskeisin edunvalvonta-asia jo vuosia. Hienoa, että asia saatiin vihdoin ja viimein päätökseen. Lämmin kiitos kaikille tahoille pitkäjänteisestä työstä yhteisen valtavyöhyksemme puolesta!

Taloudellisesti viime vuosi oli kamarillemme varsin tiukka. Kilpailu erityisesti koulutussektorilla on vuosi vuodelta koventunut. Uusia toimijoita ja koulutuksen tarjoajia tulee. Jatkossa meidän on varmistettava ykkösmyyntituottemme HHJ-kurssin vetovoimaisuus ja kehitettävä rinnalle uusia koulutustuotteita ja muita ansainnan lähteitä.

Kauppakamarin hallitus ja eri valiokunnat on valittu. Olemme saaneet uusia, aktiivisia henkilöitä mukaan toimintaan. Onnittelten ja kiitän kaikkia luottamustehtäviin valittuja, että olette valmiita uhraamaan aikaanne ja tietotaitoanne yhteisten asioiden hoitoon.

Lämpimät kiitokset vuodesta 2016 ansaitsevat kaikki kauppakamaritoiminnassa mukana olleet tahot ja yhteistyökumppanimme. Erityiskiitokset kuluneesta kauppakamarivuodesta kuuluvat kauppakamarimme toimihenkilöille Tanjalle, Tiinalle ja Markulle. He ovat varsinainen tehokolmikko ja ovat panneet itsensä likoon yhteisten asioiden puolesta kelloon katsomatta.

Kauppakamarimme toimitusjohtaja Markku Kakriainen on saanut myös henkilökohtaisesti erittäin hienon ja kunnioitettavan huomionosoituksen. Tasavallan Presidentti on myöntänyt hänelle maakuntaneuvoksen nimen ja arvon 10.3.2017. Koko kauppakamarimme puolesta haluan onnitella Markkua arvonimestä sekä kiittää pitkäaikaisesta ja määrätietoisesta kauppakamarimme ja koko maakuntamme eteen tehdystä työstä. Lämpimät onnittelut!

Aktiivista kauppakamarivuotta 2017 kaikille!

Heikki Hämäläinen, puheenjohtaja

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS - KANSAINVÄLISYYS OSANA ETELÄ-SAVON KAUPPAKAMARIN VUOTTA 2016

Etelä-Savon kauppakamarin tavoitteena on olla "väylän avaaja ja suunnan näyttäjä" ja toimia ennakkoluulottomasti jäsentensä kilpailukykyyn ja kasvun sekä kansainvälistymisen edistämiseksi.

Vuonna 2015 olimme väylän avaajina "Yritysten yhteiskuntavastuun" teemalla. Vuonna 2016 toimimme uusien markkinoiden avaajina. Olemme hoitaneet kiinalaisten asiantuntijaryhmien vierailuja Etelä-Savoon vuodesta 2008 lähtien. Delegaatioista on huolehdittu erittäin hyvässä yhteistyössä maakuntaliiton, Mikkelin kaupungin ja sen yhtiöiden, ELY-keskuksen, AVIn, Kyyhkylän ja eri oppilaitosten kanssa. Täällä on vierailut noin tuhat kiinalaista tutustumassa suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Viime kesänä maakuntaliitto isännöi suurlähettiläiden kesäretkeä Etelä-Savoon. Osallistuin retkeen huolehtien omalta osaltani vieraista. Tämä johti moniin yhteydenottoihin ja kutsuihin eri maiden suurlähetystöjen tilaisuuksiin sekä Iranilaisen Zanjanin provinssin yli 20 henkilön delegaation vierailuun Mikkelissä. Olimme jälleen etujoukoissa avaamassa väyliä suomalaisille yrityksille, maahan, joka juuri vapautui länsimaiden pakotteista ja pyrkii kansainvälisille markkinoille.

Kasvua on näköpiirissä, kuten puheenjohtaja kirjoitti, ja tulevaisuus näyttää valoisammalta monen yrityksen osalta. Hyvä näin, koska vuosi 2016 oli tuloksen teon kannalta vaikea myös meille. Järjestimme ennätysmäärän koulutuksia, joita jäsenkentästä toivottiin. Liian monta jouduimme perumaan. Myös "Yritysten yhteiskuntavastuu" -koulutus jouduttiin perumaan, mutta emme anna periksi. Miksi? - Siksi, että useat yritykset ovat sen jo ottaneet huomioon omassa toiminnassaan ja kertovat siitä yrityseshittelyissään. Yhteiskuntavastuu on ja tulee olemaan yksi kilpailukykyyn osatekijä nyt ja erityisesti tulevaisuudessa.

Haluan kiittää kauppakamaritoimintaan osallistuneita henkilöitä ja erikseen JC -kiltalaisia sekä Keskuskauppakamarin väkeä. Kauppakamariryhmä on erinomainen verkosto. Käyttäkää sitä rohkeasti hyväksi omassa työssänne! Minäkin vielä tämä "hattu päässä" näillä näkymin liki vuoden. Ja kiitokset kaikille saamastani huomionosoituksesta.

Markku Kakriainen, toimitusjohtaja

TALOUSVUOSI 2016: KASVUA JA POLIITTISIA RISKEJÄ

Maailmantalouden kasvu oli epäyhtenäinen, mutta jatkoi kolmen prosentin tuntumassa vuonna 2016. Kehittyneissä maissa oli havaittavissa hienoista kasvun vahvistumista loppuvuodesta. Sitä tuki etenkin ekspansiivinen rahapolitiikka, joka myös myötävaikuttanut pörssikurssien uuteen piristymiseen.

Sekä vuoden 2016 että edessä olevat poliittiset tapahtumat ovat omiaan lisäämään talouden epävarmuutta. Vaikka Britannian päätös erota EU:sta ei ole lyhyellä tähtämellä näkynyt muutoin kuin punnan valuuttakurssin heikkenemisenä, on selvää, että epätietoisuus tulevista järjestelyistä vaikeuttaa investointitoimintaa etenkin Britanniassa ja mahdollisesti myös muissa EU-maissa.

Myös monet vaalit Euroopassa lisäävät epävarmuutta ja heikentävät EU:n päätöksentekokykyä tilanteessa, jossa moni ongelma odottaa ratkaisuaan.

Donald Trumpin valinta Yhdysvaltain presidentiksi on vahvistanut odotuksia kasvun nopeutumisesta Yhdysvalloissa. Tämä perustuu lupauksiin verotuksen keventämisestä ja perusrakennusinvestointien kasvattamisesta sekä elinkeinoelämää koskevan sääntelyn purkamisesta. Toisaalta julkisen sektorin rahoitusvajeen nousu ja inflaatio-odotusten vahvistuminen ovat nostaneet korkoja, mikä kieltämättä rajoittaa finanssipolitiikan elvyttävää vaikutusta.

Suurin epävarmuus liittyy kuitenkin Trumpin kauppapolitiikkaan. Toteutuessaan esitetyt kauppapolitiittiset toimet uhkaavat sysätä liikkeelle toimien ja vastatoimien kierteen, joka vähentää maailmantalouden kasvua ja jonka seurauksena kaikki osapuolet häviävät. Globalisaatio on hajottanut arvoketjut eri maihin ja siten vahvistanut maiden välistä riippuvuutta. Syntyneitä riippuvuuksia ei voida purkaa aiheuttamatta suuria kustannuksia.

Suomen talous oli vuoden 2016 loppupuolella noin puolentoista prosentin kasvussa. Sitäkin on edistänyt ekspansiivinen rahapolitiikka, mikä näkyy etenkin rakennustoiminnan vilkastumisena. Kuluttajien ja osin yritysten odotukset ovat vahvistuneet, ja talouden kasvu on nojannut pitkälti kotimaiseen kysyntään. Julkisuudessa esillä olleet isot projektit eivät ole kuitenkaan toistaiseksi piristäneet vientiä, joka on edelleen selvästi pienempi kuin vuonna 2008.

Hallituksen kätilöimä kilpailukykysojimus tukee hintakilpailukykyä ja on mahdollistanut työmarkkinarauhan. Hallitus on osin suunnitellut ja osin toteuttanut tärkeitä rakenteellisia uudistuksia. On kuitenkin ilmeistä, että uudistusten tiellä on jatkettava, jotta Suomen talouden kasvumahdollisuudet paranisivat. Meneillään oleva väestön rakennemuutos vähentää talouden suorituskykyä ja lisää julkisen sektorin menopaineita. Nykyisenkaltaista julkisen sektorin menorakennetta ei voida ylläpitää, mikäli talouden kasvuvauhti jää tällä hetkellä nähtävissä olevaan yhteen prosenttiin vuodessa.

Suomi tarvitsee talouden suorituskyvyn parantamiseksi lisää investointeja tuottavuuden nostamiseksi ja etenkin osaamiseen perustuvan tuotannon kasvattamiseksi. Digitalisaation eteneminen tulee tuhoamaan työpaikkoja mutta myös luomaan paljon uusia mahdollisuuksia. Mahdollisuuksien hyödyntäminen vaatii joustavuutta työmarkkinoilla sekä työntekoon, yrittämiseen ja riskinottoon kannustavan vero- ja tulonsiirtojärjestelmän. Menestys vaatii myös sääntelyjärjestelmän muokkaamista siten, että uusien toimintojen ja työpaikkojen syntyminen on (ylipäättensä) mahdollista.

Johnny Åkerholm
Keskuskauppakamarin neuvonantaja

TOIMINTA

Kauppakamarin toiminta vuonna 2016 perustui kolmeen strategian mukaiseen päämäärään:

- Menestyvä yritystoiminta
- Hyvä ja kilpailukykyinen toimintaympäristö
- Alueen vetovoima ja väestönkehitys.

Läpileikkaavana toiminnan tukena oli kansainvälisyyden, edunvalvonnan ja viestinnän huomioiminen ja tuki.

Kevätkokous pidettiin 30.5.2016 ja sen yhteydessä järjestettiin Kasvu ja kansainvälisyys -seminaari sekä Kasvupolun finaali. Syyskokous oli 19.12.2016 ja sen yhteydessä Byrokratian pyörteessä? -tilaisuus, jossa kuultiin mikä on kauppakamari, maakunta- ja soteuudistuksen vaiheita sekä byrokratian purusta valtiosihteerin Jari Partasselta.

Kauppakamariryhmän yhteiset tavoitteet vuodelle 2016:

- Verotus tukemaan kasvua
- Ylisääntelyn purkaminen

ALUEELLINEN

- Liikenne palvelemaan kilpailukykyä
- Jäsenmäärän ja jäsenyytyväisyyden nostaminen
- Vahva rooli kv-asioissa
- Palveluiden kehittäminen jäsenyytyväisyyden parantamiseksi ja rahoituspohjan turvaamiseksi
- Strategian päivittäminen

Tavoitteita edistettiin muun muassa vaikuttamalla alueellisesti ja valtakunnallisesti sekä panostamalla tavoitteiden mukaisiin osioihin.

Koulutus

Järjestettiin 17 koulutusta eri aihealueista (ed. vuosi 23), joihin sisältyi myös HHJ-kurssi ja HHJ-puheenjohtajakurssi sekä Kasvumarkkinoinnin valmennusohjelma. Koulutuksiin osallistui vuoden aikana noin 260 henkilöä (ed. vuosi noin 220). Vuoden aikana jouduttiin perumaan 5 koulutusta. Perinteisistä koulutuksista järjestettiin edelleen kaikki; Palkkapäivä, Ennakonperintä ja Veropäivä.

Vuoden aikana järjestettiin 15 ajankohtaista tapahtumaa eri aihealueista (ed. vuosi 14), muun muassa #Rytminmuutos –seminaari Pieksämäellä, EK-suhdannebarometri 2 kertaa sekä Hallitusaa-
mu-tilaisuus.

KOULUTUS

Projektit

Etelä-Savon kasvun kiitoradalle haki mukaan 38 yritystä, joista ohjausryhmä valitsi kiitoradoille 15 yritystä. Nämä valitut yritykset osoittivat hakemuksissaan kasvupalukkuutta ja potentiaalia. Kiitoradoille osallistuneet yritykset saivat päivien aikana sparrausta ja neuvoja kasvuun ja kansainvälistymiseen sekä kokemusta ja ohjeita yrityksensä esittelyyn.

Etelä-Savon kasvun kiitoratojen jälkeen järjestettiin Etelä-Savon Kasvu Openin finaali, jossa palkittiin ohjausryhmän valitsema voittaja (Oy U-Cont Ltd), kunniamaininta (Proxion Oy) ja erityismaininta (Rakennuspalvelu Joni Pietarinen). Voittaja ja kunniamaininnan saaneet jatkoivat sparrauksia valtakunnallisen finaalin

kiitoratapäivissä sekä valtakunnallisessa finaaliissa Jyväskylässä 26.-27.10.2016. Maakunnan yritykset menestyivät toistaiseksi parhaiten valtakunnallisessa finaaliissa. Oy U-Cont Ltd pääsi Start Again -sarjan neljän parhaan joukkoon koko valtakunnassa. Ja kaikki maakunnan kolme finaaliyritystä palkittiin potentiaalisten 25 kansainvälistymiskykyisen yrityksen joukkoon: Oy U-Cont Ltd, Proxion Oy ja Wetend Technologies Oy (pääsi valtakunnalliseen finaaliin toimialakohtaisen kiitoradan kautta).

Prosessin jälkeen teetettiin Mikkelin ammattikorkeakoulun (nyk. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu) opiskelijatyönä seurantaselvitys hankkeen vaikutuksista osallistuneisiin ja mukaan hakeneisiin yrityksiin. Tutkimus koostui verkkokyselystä ja haastatteluista.

Hankkeen loppuksi järjestettiin Kasvu Open haastajapaja "Kasvu Open klinikka" 15.12.2016, johon kutsuttiin Kasvu Openiin mukaan hakeneita sekä muita alueen yrityksiä. Tilaisuudessa käsiteltiin yritysten menestymisedellytyksiä sekä kliinikkatyylisesti myynnin tärkeyttä ja liiketoimintaosaamista. Päivän aikana osallistujat saivat aimo annoksen tuoreita ideoita yritystensä myyntiin ja markkinointiin sekä kasvun tekemiseen.

KasvuOpen®

Viestintä

Vuoden alussa aloitettiin jäsenlehden osalta yhteistyö Etelä-Savon Yrittäjien kanssa. Vuoden aikana julkaistiin viisi Menestyjät-lehteä. Lehdessä tuotiin esiin menestystä ja menestymisen mahdollisuuksia Etelä-Savon maakunnassa unohtamatta kansallista ja kansainvälistä ulottuvuutta. Lehden tekemiseen osallistuivat kauppakamarin ja Yrittäjien toimiston lisäksi jäsenistö juttuvinkein ja muun muassa yrittäjä Saara Liukkonen, Antero Heikkinen ja toimittaja Kari Kauppinen juttujen tekijöinä.

Sähköisessä jäsentiedotteessa kerrottiin jäsenistölle kauppakamarin kuulumisia ja tulevia tapahtumia ja koulutuksia sekä informoitiin muun muassa tärkeistä lakimuutoksista. Jäsentiedote ilmestyi 12 kertaa vuoden aikana.

Vuoden aikana uudistettiin kauppakamarin verkkosivut. Verkkosivuja selkeytettiin ja uudistettiin visuaalisemmiksi. Uudet verkkosivut avautuivat 30.6.2016. Uudistuksen yhteydessä aloitimme myös pitämään verkkosivuilla blogia, jossa julkaistaan kauppakamarin ajankohtaisia asioita sekä muita ajankohtaisia uutisia. Uudistuneista verkkosivuista saatiin paljon positiivista palautetta asiakkailta. Lisäksi vuoden aikana pidettiin aktiivista ja monipuolista yhteyttä tiedotusvälineisiin.

Vaikuttaminen

Vuoden aikana annetut lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto Laajakaistatukilain muuttamisesta (19.12.)
- Lausunto Taksilupamäärien vahvistamista varten (7.10.)
- Kannanotto Hyvinvointimme ytimenä on vientivetoinen ja maailmanlaajuisesti kilpailukykyinen teollisuus (6.10.)
- Kannanotto rajanylityspaikkojen aukioloaikojen rajoittamiselle (6.9.)
- Lausunto Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta (12.8.)
- Lausunto Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavan valmisteluaineistosta (15.3.)
- Etelä-Savon kauppakamari ja Etelä-Savon Yrittäjät vetoavat yhdessä Itä-Suomen yliopiston Savonlinnan kampuksen toiminnan jatkumisen ja kehittämisen puolesta (4.3.).
- Lausunto: Romania; Sburatura Gheorghe; Kunniakonsuliasia (12.2.).

VAIKUTTAMINEN

Liikenneyhteyksien kehittäminen on kauppakamaritoiminnan keskiössä. Kauppakamarin edustajat osallistuivat useisiin seminaareihin ja työryhmiin. Lista kauppakamarin edustuksista vuosikertomuksen lopussa. Järjestimme myös omia tapaamisia ja tapahtumia. Erityinen panostuksen kohde oli edelleen VT 5. Sen edunvalvonnassa ja kehittämisessä teimme tiivistä yhteistyötä Viitostie ry:n, väylän varren kauppakamareiden ja maakunnan liittojen kesken. Viitostie ry:n puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja Markku Kakriäinen. Vuoden aikana saatiin myös monien vuosien vaikuttamistyön jälkeen ilouutisia, kun hallituksen kehysriihessä 5.4.2016 päätettiin käynnistää vt 5 Mikkeli-Juva -hanke kuluvalle kehyskaudella.

Kansainvälisyys

Kauppakamarijärjestö on kansainvälinen ja sen tehtävänä on yhdessä eri tahojen kanssa edistää kansainvälistymistä ja yritystemme pääsyä uusille markkinoille. Kauppakamari panosti kansainvälistymiseen järjestäen muun muassa Iranin Zanjanin alueen kauppakamarin delegaatiolle vierailun 19.-20.9.2016. Lisäksi järjestimme 5 kiinalaisryhmää alueelle, jotka tutustuivat elinkeinoelämään sekä yhteiskunnan eri osa-alueisiin.

KANSAINVÄLISYYS

Etelä-Savon kauppakamari myönsi vuoden aikana 304 alkuperätodistusta (edellisenä vuonna 327 kpl). Vuoden aikana myönnettiin yhteensä 63 773 alkuperätodistusta koko kauppakamariryhmässä (edellisenä vuonna 66 268 kpl).

Etelä-Savon kauppakamari on jäsenenä myös Suomalais-Venäläisessä (SVKK), Suomalais-Ruotsalaisessa (FINSVE) ja Sakalais-Suomalaisessa (DFHK) kauppakamareissa. Osallistumme myös aktiivisesti Team Finland verkoston maakunnalliseen toimintaan. Team Finland Etelä-Savon alueverkoston puheenjohtajana toimi kauppakamarin asiamies, senior advisor Esko Pitkänen.

KAUPPAKAMARIRYHMÄ

Suomen kauppakamarit ovat viime vuosina tiivistäneet yhteistyötään voimakkaasti. Vuoden 2016 aikana jatkettiin 2015 aloitettuja valiokuntapilotteja ja mukaan lähti uusia valiokuntia. Etelä-Savon kauppakamari osallistui teollisuusvaliokuntapiilotiin. Pilotissa yhdistettiin kaikkien mukana olevien kauppakamareiden valiokunnat yhteiselle työskentelyalustalle (Agendum), verkostoiduttiin sekä pyrittiin vaikuttamaan teollisuuden tunnettavuuteen valtakunnallisesti.

Kauppakamariryhmän yhteistyö syveni myös Palvelupoolin myötä, jonka tarkoituksena on kehittää palveluita jäsenyytäväisyyden parantamiseksi ja rahoitus pohjan turvaamiseksi. Lisäksi jatkettiin edellisvuosien tapaan yhteistyötä viestinnässä, jäsenlehdessä, vientiasiakirjoissa, jäsenasioissa, kv-asioissa sekä erilaisten projektien ja kiertueiden yhteydessä.

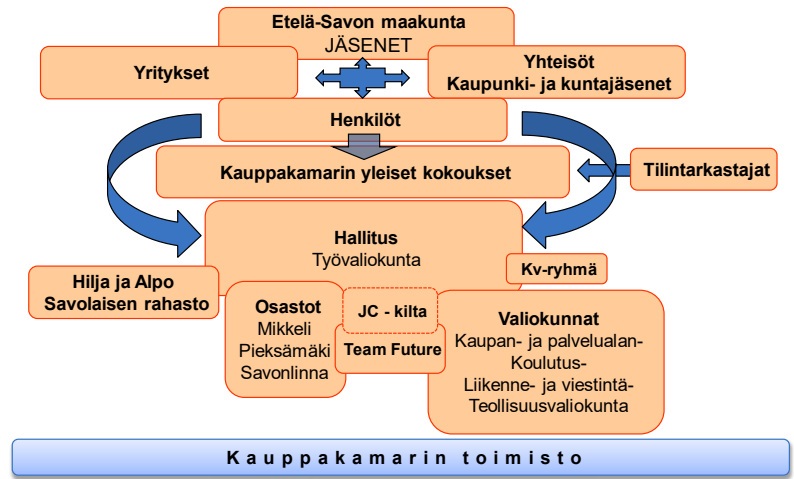
ORGANISAATIO

Vuoden aikana kauppakamariosastot ja valiokunnat vaikuttivat aktiivisesti alueella sekä tekivät tutustumismatkoja eri yhtiöihin. Muun muassa lokakuussa Teollisuusvaliokunta ja Kansainvälisyysryhmä tekivät valiokuntamatkan Helsinkiin, vierailukohteina Tekes, Finnvera, Keskuskauppakamari, Kazakstanin suurlähetystö ja Eduskunta.

Etelä-Savon kauppakamarin yhteydessä toimiva JC-kilta koostuu alueen nuorkauppakarilaisista, jotka pääsevät killan kautta tutustumaan osastojen ja valiokuntien toimintaan sekä tuovat tuoreita näkemyksiä kauppakamariin. Vuoden alussa aloitettiin Team Future -ryhmän työskentely, josta JC-kilta on vetovastuussa. Työryhmä keskittyy tulevaisuuden ennakkointiin ja vuoden tuloksena ryhmä kirjoitti manifestin Etelä-Savon yritys kentälle 2030.

Puheenjohtajat:

- Etelä-Savon kauppakamari: Toimitusjohtaja Heikki Hämäläinen, Osuuskauppa Suur-Savo.
- Mikkelin kauppakamariosasto: Pankinjohtaja Jouko Kervinen, Handelsbanken.
- Pieksämäen kauppakamariosasto: Toimitusjohtaja Antti Lipsanen, Rakennusliike U. Lipsanen Oy.
- Savonlinnan kauppakamariosasto: Toimitusjohtaja Arto Tolvanen, Mainostoimisto Grafical Oy.
- Kaupan- ja palvelualanvaliokunta: Myyntijohtaja Juha Putkonen, MPY Palvelut Oy.
- Koulutusvaliokunta: Kuntayhtymän johtaja, rehtori Keijo Pesonen, Itä-Savon koulutus kuntayhtymä.
- Liikenne- ja viestintävaliokunta: Toimitusjohtaja Kari Leinonen, Oy Vip Cruise Ltd.
- Teollisuusvaliokunta: Toimitusjohtaja Raimo Laine, Mipro Group Oyj († 10/2016) / varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja Markku Vähä-Mustajärvi, Mikkelin Betoni Oy.
- Hilja ja Alpo Savolaisen rahasto: Juha Nousiainen.
- JC-kilta: Helena Skopa, Mikkelin Nuorkauppakamari.

Ryhmiä kokoonpanot s. 8 alkaen.

Toimisto

Kauppakamarin toimisto sijaitsi TUMA-talossa, osoitteessa Sammonkatu 12, Mikkelä. Kauppakamarilla työskenteli vuoden aikana toimitusjohtaja Markku Kakriainen, toimistopäällikkö Tanja Puputti ja toimistoassistentti Tiina Ylönen.

Kauppakamarin osastoilla on omat sivutoimiset asiamiehet, joiden tehtävänä on tukea osastojen toimintaa.

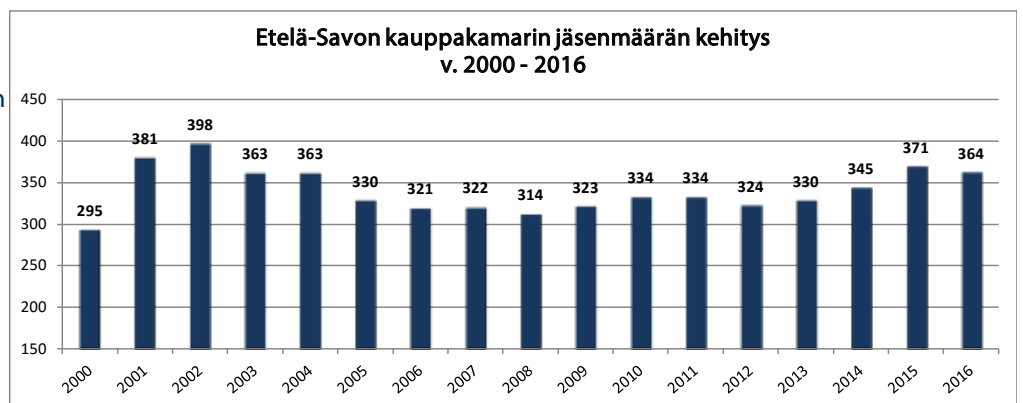
Mikkelin kauppakamariosaston asiamies, senior advisor Esko Pitkänen.

Pieksämäen kauppakamariosaston asiamies, toimitusjohtaja Timo Keisala.
Savonlinnan kauppakamariosaston asiamies, myyntipäällikkö Mikko Nurmela.

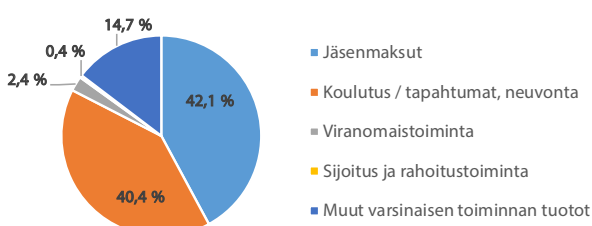
JÄSENET JA TALOUS

Etelä-Savon kauppakamarin jäsenmäärä laski toimintavuoden aikana pääosin yrityskauppojen ja uudelleensijoitusten myötä. Alla jäsenmäärän kehitys vuodesta 2000 alkaen. Jäsenmäärä 31.12.2016 oli 364 jäsentä. (Jäsenmäärän laskennassa on huomioitu saman y-tunnuksen jäsenistä vain jäsenmaksua maksavat jäsenet).

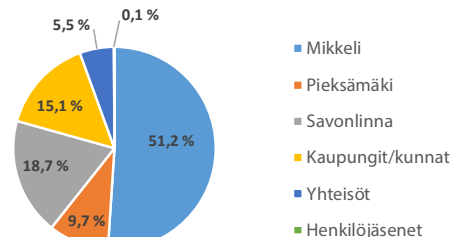

Kauppakamarin jäsenet 31.12.2016 listattuna s. 11 alkaen.

Etelä-Savon kauppakamarin tulojakauma 2016

Etelä-Savon kauppakamarin jäsenmaksujakauma 2016

Etelä-Savon kauppakamarin tulos oli -19.269,74 euroa (edellisenä vuonna 5.349,98 euroa).

SELVITYS TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINNAN LAAJUUDESTA

Kauppakamarin kehittämistoiminta jakaantuu pääosin kolmeen lohkoon. Toimiston järjestämiin ajankohtaisseminaareihin ja -koulutuksiin, neuvontapalveluihin sekä luottamushenkilöorganisaation kautta tapahtuvaan kehittämiseen ja vaikuttamiseen. Kauppakamarilla on laaja ja monipuolinen luottamushenkilöverkosto, jonka kautta saadaan hyvin elinkeinoelämän näkemys ja tieto esiin yritysten toimintaympäristön kehittämistyöhön sekä myös markkina- ja suhdannenäkymiin.

Omaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa toteutetaan yhteistyössä koko kauppakamarijärjestön kanssa jäsenkunnan näkemysten hankkimiseksi yritysten toimintaympäristön kehittämisessä. Omakatteisten rahastojen kautta rahoitetaan maakunnan oppilaitoksissa tapahtuvaa opiskelijoiden suorittamaa tutkimus- ja opinnäytetyötoimintaa.

LUOTTAMUSHENKILÖT JA EDUSTUKSET

Etelä-Savon kauppakamarin hallitus

Puheenjohtaja Toimitusjohtaja Heikki Hämäläinen, Osuuskauppa Suur-Savo.

Varapuheenjohtajat: Pankinjohtaja Jouko Kervinen, Handelsbanken. Toimitusjohtaja Antti Lipsanen, Rakennusliike U. Lipsanen Oy. Toimitusjohtaja Arto Tolvanen, Mainostoimisto Grafical Oy.

Jäsenet: Toimitusjohtaja Antero Asikainen, Franke Finland Oy. Aluejohtaja Jari Kuosmanen, Kesko Oyj/Itä-Suomi c/o K-citymarket Seppälä. Toimitusjohtaja Raimo Laine, Mipro Group Oy († 10/2016). Toimitusjohtaja Kari Leinonen, Oy Vip Cruise Ltd. Toimitusjohtaja Satu Lipsanen, Lipa-Betoni Oy. Toimitusjohtaja Kari Manninen, Suur-Savon Osuuspankki. Kuntayhtymän johtaja, rehtori Keijo Pesonen, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä. Teknologiajohtaja Lasse Pulkkinen, Mikkelin ammattikorkeakoulu. Myyntijohtaja Juha Putkonen, MPY Palvelut Oy. Toimitusjohtaja Nina Rasola, RL-Huolinta Oy. Senior Advisor Reijo Turunen, Asianajotoimisto Fenno Mikkelin Oy. Elinkeinojohtaja Markus Vesterinen, Pieksämäen kaupunki/Yrityspalvelut. Toimitusjohtaja Markku Vähä-Mustajärvi, Mikkelin Betoni Oy. **Asiamiehet:** Asiamies, Senior Advisor Esko Pitkänen, Mikkelin. Toimitusjohtaja Timo Keisala, Bovallius Palvelut Oy, Pieksämäki. Myyntipäällikkö Mikko Nurmela, Savonlinna. **Esittelijä:** Toimitusjohtaja Markku Kakriainen, Etelä-Savon kauppakamari. **Sihteeri:** Toimistopäällikkö Tanja Puputti, Etelä-Savon kauppakamari.

Mikkelin kauppakamariosaston hallitus

Puheenjohtaja: Pankinjohtaja Jouko Kervinen, Handelsbanken.

Varapuheenjohtaja: Toimitusjohtaja Pia Leinonen, Mikkelin Laattacenter Oy.

Jäsenet: Asianajaja Kalle Ervasti, Asianajotoimisto Ervasti & Kunnas. Myyntijohtaja Ulla Hansmann, Suur-Savon Osuuspankki, Yrityspalvelut. Kunnanjohtaja Matias Hilden, Puumalan kunta. Toimitusjohtaja Tarja Kankkunen, Palvelutukku Itä-Suomi. Kehityspäällikkö Aki Kauranen, Mikkelin kaupunki. Toimitusjohtaja Pekka Kivinen, Reduko Oy. Toimitusjohtaja Jarmo Korkolainen, Teroprint Oy. Yrittäjä Saara Liukkonen, Tmi Saariali. Markkinointipäällikkö Olli Marjalaakso, Mäntyharjun kunta/ Mäsek Oy. Kauppias Jari Mattila, K-Supermarket Rokkala. Matkailu- ja ravitsemiskaupan johtaja Kai Nurmi, Osuuskauppa Suur-Savo. Toimitusjohtaja Marko Palhomaa, Aitoasunnot, Palhomaa Oy LKV. Toimitusjohtaja Tarmo Pulkka, Ihastjärven Linja Oy. Myyntijohtaja Juha Putkonen, MPY Palvelut Oy. Rahoitusjohtaja Anitta Sihvonen, Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy. Toimitusjohtaja Riitta Smolander, Kyyhkylä Oy. Toimitusjohtaja Antti Viskari, FH Invest Oy. Yrittäjä Jarmo Vuorinen, Restafiesta Oy c/o Jarmo Vuorinen. **Sihteeri:** Asiamies, Senior Advisor Esko Pitkänen, Etelä-Savon kauppakamari. **JC -Killan edustajat:** Projektipäällikkö Helena Skopa, Mikkelin kaupunki / SOLMU. Varajäsen: Puheenjohtaja Hanna Airas, Mikkelin Nuorkauppakamari.

Pieksämäen kauppakamariosaston hallitus

Puheenjohtaja: Toimitusjohtaja Antti Lipsanen, Rakennusliike U. Lipsanen Oy.

Varapuheenjohtaja: Toimitusjohtaja Jarmo Lempinen, Rakennusliike R. Lempinen Oy.

Jäsenet: Toimitusjohtaja Esa Huhta, Eskon Autopelti Oy. Toimitusjohtaja Harri Kovanen, Piako Oy. Toimitusjohtaja Jukka-Pekka Kovanen, KPA Unicon Group Oy. Toimitusjohtaja Tatjaana Lappi, Ekin Muovi Oy. Toimitusjohtaja Petri Lappi, Rst-Lapit Oy. Toimitusjohtaja Satu Lipsanen, Lipa-Betoni Oy. Yrittäjä, toimitusjohtaja Markku Palonen, Savon Tilitieto Oy. Toimitusjohtaja Arto Sepponen, Documtec Oy. Myyntipäällikkö Antti Tinakari, Suur-Savon Op-Kiinteistökeskus Oy. Asianajaja Esa Valjakka, Asianajotoimisto Ropponen & Valjakka Oy. Elinkeinojohtaja Markus Vesterinen, Pieksämäen kaupunki, Yrityspalvelut. **Sihteeri:** Asiamies, Toimitusjohtaja Timo Keisala, Bovallius Palvelut Oy. **JC -Killan edustajat:** Asiakkuuspäällikkö Anna-Mari Nykänen, JC-kilta / Suur-Savon Osuuspankki. Varajäsen: Varapuheenjohtaja Tiina Parkkonen, Pieksämäen Nuorkauppakamari.

Savonlinnan kauppakamariosaston hallitus

Puheenjohtaja: Toimitusjohtaja Arto Tolvanen, Mainostoimisto Grafical Oy.

Varapuheenjohtaja: Toimitusjohtaja Juha Pelkonen, L-House Oy.

Jäsenet: Toimitusjohtaja Ari Hämäläinen, Norelco Oy. Toimitusjohtaja Kari Kärkkäinen, Coresto Oy. Toimitusjohtaja Kari Leinonen, Oy Vip Cruise Ltd. Johtaja Kaj Lindh, Savonlinna Works Oy. Toimitusjohtaja Ari Luostarinen, Aluelehti Savonmaa Oy. Tavaratalojohtaja Tiina Mehtonen, Osuuskauppa Suur-Savo/ SOKOS. Toimitusjohtaja Matti Mäkelä, FINN-BOIS MTR Oy. Kauppias Teuvo Niskala, Eemo Oy (K-Citymarket). Kuntayhtymän johtaja, rehtori Keijo Pesonen, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä. Teknologiajohtaja Lasse Pulkkinen, Mikkelin ammattikorkeakoulu. Toimitusjohtaja Jari Suomalainen, Sahakuutio Oy. Tehtaanjohtaja Juhani Tenhunen, UPM, Pelloksen vaneritehdas (edustaja/ varajäsen 1.10. alk. Tehtaanjohtaja Tommi Takanen, UPM, Savonlinnan vaneritehdas). Asiakkuuspäällikkö Varpu Termonen, Suur-Savon Osuuspankki. Toimitusjohtaja Juha Turtiainen, Savonlinnan Yrityspalvelut Oy. Toimitusjohtaja Martti Volotinen, Blue Lake Communications. Toimitusjohtaja Jarkko Vuorinen, Findais Ky. **Asiantuntijajäsen:** Palvelupäällikkö Hannu Fyhr, Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto. **Sih-**

teeri: Asiamies, Myyntipäällikkö Mikko Nurmela. **JC -Killan edustaja:** Henkilöstöasiantuntija Jarkko Sanisalo, Kuntien Tiera Oy.

Hilja ja Alpo Savolaisen rahaston hallitus

Puheenjohtaja: Juha Nousiainen, Pieksämäki. **Varapuheenjohtaja:** Hallituksen puheenjohtaja Jukka Tikka, Länsi-Savo Oy. Kauppaneuvos, Toimitusjohtaja Kari Manninen, Suur-Savon Osuuspankki. Opetusneuvos Asko Ruuskanen, Savonlinna.

Sihteeri: Toimitusjohtaja Markku Kakriainen, Etelä-Savon kauppakamari. **Sijoitusasiantuntija:** Eveliina Pyyhtinen, Suur-Savon Osuuspankki.

Kauppan- ja palvelualanvaliokunta

Puheenjohtaja: Myyntijohtaja Juha Putkonen, MPY Palvelut Oy. **Varapuheenjohtaja:** Yrittäjä Jarmo Vuorinen, Restafiesta Oy c/o Jarmo Vuorinen. **Jäsenet:** Rehtori Marja Anttalainen, Etelä-Savon ammattiopisto. Ketjupäällikkö Kari Asikainen, Olvi Oyj. Yrittäjä, toimitusjohtaja Pia Behm, eRusway Oy. Johtaja Marja Haarala, Nordea Pankki Oyj. Pankinjohtaja Arja Haverinen, Suur-Savon Osuuspankki. Matkailujohtaja Maisa Häkkinen, Mikkelin kehitysytio Miksei Oy/ Matkailupalvelut. Toimitusjohtaja Tarja Kankkunen, Palvelutukku Itä-Suomi. Yritysasiamies Antti Kinnunen, Juvan kunta. Rahoituspäällikkö Henri Kohvakka, Handelsbanken. Tavaratalojohtaja Taru Kuosma, Carlson Oy. Toimitusjohtaja Tatjaana Lappi, Ekin Muovi Oy. Toimitusjohtaja Pia Leinonen, Mikkelin Laattacenter Oy. Kauppias Jari Mattila, K-Supermarket Rokkala. Toimitusjohtaja Osku Nykänen, Mikkeli Siivotaan Oy. Kehitysjohtaja Sari Palmberg, Oy Woikoski Ab. Liiketoimintajohtaja Tuomas Sinkko, LähiTapiola Savo-Karjala. Marketkaupan johtaja Iiro Siponen, Osuuskauppa Suur-Savo. Kauppias Jari Somero, SOTKA Mikkeli. Toimitusjohtaja Hannu Summanen, Mikkelin Perheravintolat Oy. Marketpäällikkö Pentti Tanskanen, Osuuskauppa Suur-Savo. ESY:n edustaja: Kirjanpitiäjä KLT Sari Naukkarinen, Punkaharjun Tilitoimisto Oy. **Sihteeri:** Toimistoassistentti Tiina Ylönen, Etelä-Savon kauppakamari. **JC -Killan edustajat:** Puheenjohtaja Hanna Airas, Mikkelin Nuorkauppakamari. Varajäsen: Yrityskonsultti Sanna Pietiäinen, Receptum Oy.

Koulutusvaliokunta

Puheenjohtaja: Kuntayhtymän johtaja, rehtori Keijo Pesonen, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä. **Varapuheenjohtaja:** Johtaja Anne Gustafsson-Pesonen, Pienyrityskeskus. **Jäsenet:** Koulutusjohtaja Arja Kilpeläinen, Bovallius ammattiopisto. Toimitusjohtaja Pekka Kivinen, Reduko Oy. Toiminnanjohtaja Heikki Lappalainen, SKAL Itä-Suomi ry. Hallituksen puheenjohtaja Erkki Lappi, Ekin Muovi Oy. Toimitusjohtaja Satu Lipsanen, Lipa-Betoni Oy. Yrittäjä Saara Liukkonen, Tmi Saarialu. Henkilöstöpäällikkö Tuula Lyytikäinen, Osuuskauppa Suur-Savo. Pääsihteeri Matti Malinen, Mikkelin yliopistokeskus (varalla: Talous- ja hallintokoordinaattori Iida Hulkkonen, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu/BScBA-ohjelma). Liiketoiminnan päällikkö Elina Pettinen, Kyyhkylä Kartano Oy. Myyntikonsultti Pia Pipatti, Eilakaisla Oy. Rehtori Heikki Saastamoinen, Mikkelin ammattikorkeakoulu. Sivistystoimenjohtaja Virpi Siekkinen, Mikkelin kaupunki. Kehittämisjohtaja Taru Särkkä, Etelä-Savon ammattiopisto. Rehtori Jukka Tammisuo, Suomen Nuoriso-opisto. Henkilöstöjohtaja Jukka Tuominen, Mikkelin Puhelin Oyj. Henkilöstöpäällikkö Marjo Valaja, Andritz Oy. ESY:n edustaja: Toimitusjohtaja Arto Sepponen, Documtec Oy. **Asiantuntijajäsenet:** Kehittämispäällikkö Hanna Makkula, Etelä-Savon maakuntaliitto. Johtaja Sirkka Rytönen, Etelä-Savon TE-toimisto. Johtava asiantuntija Tuija Toivakainen, Etelä-Savon ELY-keskus. **Sihteeri:** Toimistoassistentti Tiina Ylönen, Etelä-Savon kauppakamari. **JC -Killan edustajat:** Site Manager Riitta Hänninen, CallWaves Oy. Varajäsen: Päätoiminen opettaja Jonna Suhonen, Etelä-Savon ammattiopisto.

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Puheenjohtaja: Toimitusjohtaja Kari Leinonen, Oy Vip Cruise Ltd. **Varapuheenjohtaja:** Toiminnanjohtaja Heikki Lappalainen, SKAL Itä-Suomi ry. **Jäsenet:** Liiketoimintajohtaja Kai Honkanen, Savonlinja Oy. Chief Business Development Manager Ilkka Kerola, TeliaSone- ra Finland Oyj. Toimitusjohtaja Jarmo Korkkolainen, Teroprint Oy. Toimitusjohtaja Timo Lahti, Mikkelin Autokuljetus Oy. Tehtaanjohtaja Eero Lampola, Metsä Wood, Punkaharjun tehtaas. Kunnanjohtaja Heikki Laukkanen, Juvan kunta. Yrittäjä Saara Liukkonen, Tmi Saarialu. Asiakkuuspäällikkö Elisa Mattola, Kuljetusliike J ja R Laatikainen Ky. Aikuiskoulutusjohtaja Anu Pynnönen, Etelä-Savon ammattiopisto. Tekninen johtaja Jouni Riihelä, Mikkelin kaupunki. Toimitusjohtaja Timo Savolainen, Moilas Oy. Toimitusjohtaja Arto Sepponen, Documtec Oy. Elinkeinojohtaja Markus Vesterinen, Pieksämäen kaupunki/Yrityspalvelut. Toimitusjohtaja Martti Volotinen, Blue Lake Communications. Toimitusjohtaja Jarkko Wuorinen, Findais Ky. ESY:n edustajat: Yrittäjä Esko Mylly, Kuljetusliike Ahti ja Esko Mylly Ky. Yrittäjä Matti Tulla, Tulla Ky. **Asiantuntijajäsenet:** Yksikön päällikkö Airi Muhonen, Pohjois-Savon ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri. Johtaja Petri Keränen, Pohjois-Savon ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri. Alueuunnittelujohtaja Jarmo Vauhkonen, Etelä-Savon maakuntaliitto. **JC -Killan edustajat:** Kotihoidon esimies Anne Paunonen, Juvan kunta. Varajäsen: Varapuheenjohtaja Tiina Parkkonen, Pieksämäen Nuorkauppakamari.

Teollisuusvaliokunta

Puheenjohtaja: Toimitusjohtaja Raimo Laine, Mipro Group Oy († 10/2016). **Varapuheenjohtaja:** Toimitusjohtaja Markku Vähä-Mustajärvi, Mikkelin Betoni Oy. **Jäsenet:** Toimitusjohtaja Ari Hämäläinen, Norelco Oy. Toimitusjohtaja Erkki Karppanen, Etelä-Savon Energia Oy. Toimitusjohtaja Kristiina Ketomäki, Plastep Oy. Toimitusjohtaja Jukka Kokkonen, Mikemet Oy. Toimitusjohtaja Jukka-Pekka Kovanen, KPA Unicon Group Oy. Toimitusjohtaja Mikko Lappalainen, PEL-Tuote Oy. Toimitusjohtaja Petri Lappi, Rst-Lapit Oy. Toimitusjohtaja Satu Lipsanen, Lipa-Betoni Oy. Liiketoimintajohtaja Anatoli Lukkarinen, Control Express Finland Oy. Kehityspäällikkö Markku Nousiainen, UPM Savonlinnan vaneritehdas. Yrittäjä, toimitusjohtaja Lassi Otranen, Reifer Oy. Toimitusjohtaja Toni Pesonen, Joros Oy. Teknologiajohtaja Lasse Pulkkinen, Mikkelin ammattikorkeakoulu. Toimitusjohtaja Markku Rautio, Veisto Oy. Markkinointijohtaja Jarmo Räsänen, Olavi Räsänen Oy. Yrityspalvelujohtaja Eero I. Seppälä, Mikkelin kehitysytio Miksei Oy. Toimitusjohtaja Jari Suomalainen, Sahakuutio Oy. Metsäasiakasneuvottelija Sari Tiihonen, UPM Metsämaailma. Rehtori Vesa Vainikainen, Etelä-Savon ammattiopisto. Tehdaspäällikkö Matti Valkonen, Ahlstrom Glassfibre Oy. ESY:n edustaja: Toimitusjohtaja Kari Kärkkäinen, Coresto Oy. **Sihteeri:** Kehityspäällikkö Kimmo Haapea, Mikkelin kehitysytio Miksei Oy. Asiantuntijajäsenet: Aluejohtaja Mirjam Sarkki, Finnvera Oyj/Kaakkois-Suomi (varalla: Asiakkuuspäällikkö Anneli Soppi, Finnvera Oyj/Kaakkois-Suomi). **JC -Killan edustajat:** Projektipäällikkö Mika Sorjonen, Valoe Oyj.

Kansainvälisyysryhmä

Puheenjohtaja: Toimitusjohtaja Kari Paukkeri, Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy. **Jäsenet:** Yrittäjä, toimitusjohtaja Pia Behm, eRusway Oy. Matkailujohtaja Maisa Häkkinen, Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy/ Matkailupalvelut. Toimitusjohtaja Ari Hämäläinen, Norelco Oy. Toimitusjohtaja Heikki Hämäläinen, Osuuskauppa Suur-Savo. Toimitusjohtaja Jarkko Kettunen, Tehomet Oy. Yritysasiamies Matti Kivipelto, Savonlinnan Yrityspalvelut Oy. Toimitusjohtaja Kirsi Korhonen, Environics Oy. Yksikön päällikkö Kirsi Kosunen, Etelä-Savon ELY-keskus (varalla: Asiantuntija Maaret Kaksonen, Etelä-Savon ELY-keskus). Hallituksen puheenjohtaja Pekka Kovanen, KPA Unicon Group Oy. Toimitusjohtaja Raimo Laine, Mipro Group Oy (menehtynyt). Projektipäällikkö Paula Makkonen, Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy. Pääsihteeri Matti Malinen, Mikkelin yliopistokeskus. Toimitusjohtaja Matti Mäkelä, FINN-BOIS MTR Oy. Maakuntajohtaja Pentti Mäkinen, Etelä-Savon maakuntaliitto. Kehitysjohtaja Kalevi Niemi, Mikkelin ammattikorkeakoulu. Rahoituspäällikkö Jukka Paavilainen, Finnvera Oyj, Kaakkois-Suomi/ Mikkelin toimipiste. Markkinointijohtaja Jarmo Räsänen, Olavi Räsänen Oy. Toimitusjohtaja Iikka Savisalo, Valoe Oyj. Toimitusjohtaja Jari Suomalainen, Sahakuutio Oy. Rehtori Jukka Tammisuo, Suomen Nuoriso-Opisto. Toimitusjohtaja Reijo Viinonen, Activ Oy. Toimitusjohtaja Markku Kakriainen, Etelä-Savon kauppakamari. **Sihteeri:** Asiamies, Senior Advisor Esko Pitkänen, EPe Consulting c/o Esko Pitkänen. **JC-killan edustajat:** Talous- ja hallintokoordinaattori Iida Hulkkonen, JC-kilta / Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu/BScBA-ohjelma. Varajäsen: Varapuheenjohtaja Tiina Parkkonen, JC-kilta / Pieksämäen Nuorkauppakamari.

Team Future

Moderaattori: Henkilöstöasiantuntija Jarkko Sanisalo JC-kilta / Kuntien Tiera Oy. **Varamoderaattori:** Projektipäällikkö Helena Skopa JC-kilta / Mikkelin kaupunki, SOLMU. **Koordinaattori:** talous- ja hallintokoordinaattori Iida Hulkkonen JC-kilta / Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu/BScBA-ohjelma. **Jäsenet:** Puheenjohtaja Hanna Airas, JC-kilta / Mikkelin Nuorkauppakamari. Kehitysinööri Jörg Hansmann, Rakennusliike U. Lipsanen. Myyntijohtaja Ulla Hansmann, Suur-Savon Osuuspankki, Yrityspalvelut. Varajohtaja, tohtori Torsti Hyyryläinen, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti. Site Manager Riitta Hänninen, JC-kilta / CallWaves Oy. Toiminnanjohtaja Vesa Kallio, MTK Etelä-Savo. Aluejohtaja Heino Lipsanen, Etelä-Savon Liikunta ry. Asiakkuuspäällikkö Anna-Mari Nykänen, JC-kilta / Suur-Savon Osuuspankki. Varapuheenjohtaja Tiina Parkkonen, JC-kilta / Pieksämäen Nuorkauppakamari. Kotihoidon esimies Anne-Maarit Paunonen, JC-kilta / Juvan kunta. Yrityskonsultti Sanna Pietiäinen, JC-kilta / Receptum Oy. Tekninen johtaja Kaj Pirinen, Juvan kunta / Kaavoitus- ja mittauspalvelut. Asiakasvastaava Anna Putkinen, Handelsbanken. Projektipäällikkö Mika Sorjonen, JC-kilta / Valoe Oyj. Päätoiminen opettaja Jonna Suhonen, JC-kilta / Etelä-Savon ammattiopisto. Rehtori Jukka Tammisuo, Suomen Nuoriso-opisto.

JC-kilta

Puheenjohtaja: Projektipäällikkö Helena Skopa, Mikkelin kaupunki / SOLMU. **Varapuheenjohtaja:** puheenjohtaja Hanna Airas, Mikkelin Nuorkauppakamari. **Jäsenet:** Hulkkonen Iida Hulkkonen, JC-kilta / Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu/BScBA-ohjelma. Site Manager Riitta Hänninen, CallWaves Oy. Asiakkuuspäällikkö Anna-Mari Nykänen, Suur-Savon Osuuspankki. Varapuheenjohtaja Tiina Parkkonen, Pieksämäen Niorkauppakamari. Kotihoidon esimies Anne Paunonen, Juvan kunta. Henkilöstöasiantuntija Jarkko Sanisalo, Kuntien Tiera. Projektipäällikkö Mika Sorjonen, Valoe Oyj. Päätoiminen opettaja Jonna Suhonen, Etelä-Savon ammattiopisto, Pieksämäki. **Sihteeri:** Yrityskonsultti Sanna Pietiäinen, Receptum Oy.

Edustukset

- Aalto Yliopisto/ PYK Mikkeli: Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen tutkimuksen vahvistaminen hanke: Markku Kakriainen, Mikkeli; varalla Esko Pitkänen, Mikkeli
- Aalto Yliopisto/ PYK tukisäätiö, Mikkeli: Valtuuskunta: Markku Kakriainen, Mikkeli; varalla Esko Pitkänen, Mikkeli
- Etelä-Savon ELY-keskus:
 - Etelä-Savon työelämän kehittämisverkosto (Työelämä 2020-hanke): Markku Kakriainen, Mikkeli; varalla Esko Pitkänen, Mikkeli
 - Työelämä2020-viestintäryhmä: Tanja Puputti, Mikkeli / Tiina Ylönen, Mikkeli
 - Neuvottelukunta 2016-2018: Antero Asikainen, Pieksämäki; varalla Satu Lipsanen, Pieksämäki
 - Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä (ISO ELO): Esko Pitkänen, Mli; varalla Markku Kakriainen, Mli
 - Työllisyyden, ennakkoinnin, nuorten, hankintojen ja osaamisen kehittäminen, TENHO-hanke OHJAUSRYHMÄ: Antero Asikainen, Pieksämäki
 - Elinikäisen ohjauksen neuvottelukunta: Esko Pitkänen, Mikkeli; varalla Markku Kakriainen, Mikkeli
 - Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen sekä aikuisten ammatillisen lisäkoulutuksen ennakointi- ja hankintatoimikunta: Heikki Suopohja, Pieksämäki; varalla Erkki Lappi, Virtasalmi
 - Ennakoimalla eteenpäin Etelä-Savossa -hanke: Antero Asikainen, Pieksämäki; varalla Esko Pitkänen, Mikkeli
 - Maahanmuuttoasiain toimikunta 2013-2016: Marko Palhomaa, Mikkeli; varalla Ulla Hansmann, Mikkeli
- Etelä-Savon Koulutus Oy ja Itä-Savon koulutuskuntayhtymän yhteishanke: "AURA- Aikuisten uraohjaushanke": Markus Vesterinen, Pieksämäki; varalla Saara Liukkonen, Mikkeli
- Etelä-Savon maakuntaliitto:
 - Maakuntaudistuksen Kasvupalvelut-työryhmä: Arto Tolvanen, Sln (vara: Antti Lipsanen, Pmk), Satu Lipsanen, Pmk (vara: Elisa Mattola, Mli)
 - TL1: Menestyvä yritystoiminta -foorumi: Markku Kakriainen, Mli ja varalla Esko Pitkänen, Mli
 - TL2: Osaava työvoima -foorumi: Merja Auvinen, Savonlinna ja varalla Arto Tolvanen, Savonlinna

- Innovaatiofoorumi: Erkki Lappi, Virtasalmi ja varalla Jörg Hansmann, Pieksämäki/Mikkeli
- MYR = Maakunnan yhteistyöryhmä 2014-2020: Raimo Laine, Mikkeli (menehtynyt), varalla Satu Lipsanen, Naarajärvi
- Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavan seurantaryhmä 2014-2017: Antti Lipsanen, Pieksämäki
- Etelä-Savon metsäneuvosto: Etelä-Savon metsäneuvosto: Markku Kakriainen, Mikkeli, varalla Sari Tiihonen, Pieksämäki
- Etelä-Savon TE-toimisto: TY-neuvottelukunta 2016-2018: Satu Lipsanen, Naarajärvi; varalla Ulla Hansmann, Mikkeli
- Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä (ESSOTE): Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alueellinen työryhmä: Juha Putkonen, Mikkeli
- Itä-Savon Yliopistosäätiö: Hallitus: Arto Tolvanen, Savonlinna
- Itä-Suomen korkean teknologian säätiö: Hallitus: Vesa Sorasahi, Mikkeli
- Kaakkois-Suomen nuorkauppakamareiden Vientitykkiprojekti: Palkintolautakunta: Markku Kakriainen, Mikkeli
- Keskuskauppakamari: Keskuskauppakamarin valtuuskunta: Merja Auvinen, Savonlinna; Heikki Hämäläinen, Mikkeli; Jukka Kovanen, Pieksämäki; Arto Tolvanen, Savonlinna; Raimo Laine, Mikkeli (menehtynyt)
- Keskuskauppakamari: Kauppakamareiden Venäjä -työryhmä: Markku Kakriainen, Mikkeli
- Keskuskauppakamari: Kauppakamareiden logistiikkatyöryhmä: Markku Kakriainen, Mikkeli
- Keskuskauppakamari: Tiedonvaihto keskeisissä liikenneasioissa: Markku Kakriainen, Mikkeli / Kari Leinonen, Savonlinna
- Liikenne- ja viestintäministeriö: Saimaan kanavan neuvottelukunta: Kari Leinonen, Savonlinna; varajäsen Esko Pitkänen, Mikkeli
- Mikkelin ammattikorkeakoulu: Venäjän projekti ohjausryhmä: Markku Kakriainen, Mikkeli
- Mikkelin ammattikorkeakoulu: SHAKE innovaatiokokeilujen uusi malli -hanke; ohjausryhmä: Esko Pitkänen, Mikkeli
- Mikkelin kesäyliopisto: Kannatusyhdistyksen hallitus; johtokunta: Ilkka Partti, Mikkeli
- Mikkelin teknologiakeskus Oy: Hallitus: Jan-Erik Laine; Markku Kakriainen, Mikkeli
- Mikkelin teknologiakeskus Oy: Teknologia-asiamies Pietarissa ohjausryhmä: Markku Kakriainen, Mikkeli
- Savonlinnan kaupunki: Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta: Arto Tolvanen, Savonlinna
- Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkiston Säätiö, ELKA: Valtuuskunta: Esko Pitkänen, Mli; varajäsen Jukka Tikka, Mli
- Viitostie ry: Hallitus: Markku Kakriainen, Mikkeli
- Yrittäjyyden osaamiskeskuksen tuki ry YOS ry: Hallitus: Erkki Lappi, Pieksämäki
- Otavan Opisto: Mesvo-hanke: Jörg Hansmann, Pieksämäki/Mikkeli

JÄSENET - MIKKELIN KAUPPAKAMARIOSASTO

• A. Toivakka Oy	• Etelä-Savon Energia Oy	ket Rokkala
• Aalto-yliopisto, BScBA, Mikkeli	• Etelä-Savon Koulutus Oy	• Jeven Oy
• Ahlstrom Glassfibre Oy	• Etelä-Savon Laskenta ja Konsultointi Ky	• JJ Westwind Finland Oy
• Aitoasunnot / Palhomaa Oy	• Etelä-Savon Liikunta ry	• JS-Verkot Oy
• Alfacom Oy	• Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen ky, Essote	• Juvan kunta, kunnanvirasto
• Anttolanhovi Oy	• Etelä-Savon Teleasennus Oy	• Juvan Tili Oy
• Ari Ohtonen Oy, AO Paino Oy	• Etelä-Savon Työterveys Oy	• Juvan VP-Yhtiö Oy (Laskentatili)
• Asianajotoimisto Arto Tiensuu	• Exel Composites Oyj	• Juvos Tmi
• Asianajotoimisto Ervasti & Kunnas Oy	• FH Invest Oy	• K2 Turvapalvelut Oy
• Asianajotoimisto Fenno Mikkeli Oy	• Finnvera Oyj, Mikkeli	• Kaakon Viestintä Oy
• Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy, Mikkeli	• GL Puu Oy	• Kangasniemen kunta
• Asianajotoimisto Puukko & Tuppurainen Oy	• Go On Mikkeli / Callamed Oy	• Kantolan Rengas Oy
• Asianajotoimisto Suhonen Oy	• Grafisale Oy	• Kerkes Oy
• Asuntoporras Oy, Kiinteistömaailma Mikkeli	• Haaja & Arwo Design Oy	• Kesko Oyj, Itä-Suomi
• Auto-Kilta Oy, Mikkeli	• Haapasen Kotileipomo Oy	• Kiinteistökehitys Naistinki Oy
• Celer Oy	• Handelsbanken, Mikkelin konttori	• Kisara Oy
• Danske Bank, Savo-Karjalan Finanssi-keskus	• Haukivuoren Osuuspankki	• Kotileipomo Siiskonen Oy
• DHS Oy Audit Partners	• Helprint Oy	• Kuljetus R. Ikonen Oy, Kuljetus Ikonen R Oy
• EKA Itä Oy, Eilakaisla Mikkeli	• Hirvensalmen kunta	• Kuljetusliike J ja R Laatikainen Ky
• Environics Oy	• Hirvensalmen Osuuspankki	• Kuljetusliike Kanerva Oy
• ESE-Verkko Oy	• Hovinikkarit Oy	• Kuljetusliike Krivetz Ky
• ESV-Paikallismediat Oy, c/o Länsi-Savo Oy	• Huoltsikka Oy	• Kuomiokoski Oy
• Etelä-Savon ammattioipisto, Mikkeli	• IF Vahinkovakuutusyhtiö Oy, Mikkeli	• Kuomion Kirjanpito Oy
	• Ihastjärven Linja Oy	• Kyyhkylä Oy
	• Inray Oy Ltd	• Laskentamaa Oy
	• Jari ja Pirkko Mattila Oy, K-Supermar-	• Laskentavalio Ky
		• Leo Laukkanen

- Luxhammar Oy
- LVI-työt Neuvonen Oy
- LähiTapiola Savo-Karjala, Mikkeli
- Länsi-Savo Oy
- Maalausliike Pöntinen Ky
- Maamerkki Infra Oy
- Maansiirto Jarkko Ralli Oy
- Makuuni Oy
- Marko ja Seija Miettinen Oy, K-City-market Mikkeli
- Marski Data Oy, Mikkeli
- Mavacom Oy
- Mayt Oy
- Mediatakojat Oy, Radio Mikkeli
- Meklaritalo Oy
- Metsäsairila Oy
- Mikalo Oy
- Mikemet Oy
- Mikkeli Siivotaan Oy
- Mikkelin ammattikorkeakoulu
- Mikkelin Autokuljetus Oy
- Mikkelin Betoni Oy
- Mikkelin Insinöörit ry
- Mikkelin kaupunki
- Mikkelin kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys, Mikke Ry
- Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy
- Mikkelin kesäyliopisto
- Mikkelin kiinteistöyhtiö (Arvokassikko Oy)
- Mikkelin Laattacenter Oy
- Mikkelin liikemiestenseura r.y.
- Mikkelin Mikaeli Oy
- Mikkelin Perheravintolat Oy
- Mikkelin Pesula Oy
- Mikkelin Ravirata Oy
- Mikkelin Sateenkaari ry
- Mikkelin Sähköasennus Oy
- Mikkelin Teatterin kannatusyhdistys ry
- Mikkelin Tilikeskus Oy
- Mikkelin Tilitoimisto Oy
- Mikkelin yliopistokeskus
- MIP Electronics Oy
- Mipro Group Oy
- Mipro Oy
- MJ-Compitex Oy
- MPY Palvelut Oyj
- MTK-Etelä-Savo ry
- MTV Oy, Etelä-Savo
- Mäntyharjun kunta
- Nikopuu Oy
- Nordea Pankki Oyj, Juva
- Nordea Pankki Oyj, Mäntyharju
- Nordea Pankki Suomi Oyj, Mikkeli
- Observis Oy
- Olavi Jukarainen
- Olavi Räsänen Oy, Mikkeli
- Olvi Oyj
- OP Vakuutus Oy, Mikkeli
- Osuuskauppa Suur-Savo, Mikkeli
- OTAPRO Oy
- Otarak Oy
- Oy Carlson, Mikkelin tavaratalo
- Oy SWM-Wood Ltd
- Palvelutukku Itä-Suomi Oy
- Parikanniemisäätiö
- Partti Consulting Oy, c/o Ilkka Partti
- Pekko Häkli Oy
- Pelaser Oy
- Pertunmaan kunta
- Pienyrityskeskus
- Pirkko Kähärä
- Plastep Oy
- Platom Oy
- Posti Oy
- PricewaterhouseCoopers Oy, Mikkeli
- Processing Oy
- Puula Hirsitalo Oy
- Puumalan kunta
- Rakennus-Kontio Oy
- Rakennusliike Matti Nykänen Oy
- Rakennustoimisto Aripe Oy
- Ramin Konditoria Kahvila Oy
- Rantalainen Oy Mikkeli
- Rantalainen Oy Mikkeli, Ristiinan toimipiste
- Reduko Oy
- Reifer Oy
- REIM-Mikkeli Oy, Mikkeli
- Rejlers Oy
- Replico Oy
- Restafiesta Oy
- R-Insinöörit Oy
- River Plast Oy
- RL-Huolinta Oy
- Rotomon Oy
- Safety Advisor Oy
- Saimaan Juomatehdas Oy
- Salico Oy
- Saneeraus K2-Group Oy
- Savcor Oy
- Savilahden Auto Oy
- Savon Sammutinhuolto Oy
- Savon Talohoito STH Oy
- Savonlinja Oy
- Savo-Solar Oy
- SBS Betoni Oy
- Schenker Oy
- Sensio Oy
- SKAL Itä-Suomi ry
- Skanska Talonrakennus Oy, Itä-Suomi, Mikkelin alueyksikkö
- Smartius Oy
- SSG SAHALA Mäntyharju
- St Michel Print
- Star Expert Oy
- Steamrator Oy, Ristiina
- Suomen Ekolannoite Oy
- Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkiston Säätiö, (ELKA)
- Suomen Huonekalukeskus Oy, Sotka Mikkeli
- Suomen metsäkeskus, Kaakkoinen palvelualue
- Suomen Nuoriso-opisto
- Suomen Terveystalo Oy, Terveystalo Marski
- Suomenniemen Säästöpankki
- Suur-Savon Op-Kiinteistökeskus, LKV, Mikkeli
- Suur-Savon Osuuspankki, Juva
- Suur-Savon Osuuspankki, Mikkeli
- Suur-Savon Osuuspankki, Mäntyharju
- Suur-Savon Osuuspankki, Ristiina
- Suur-Savon Sähkö Oy
- Taito Itä-Suomi ry
- Tamora Oy
- Tarvissio Oy
- Tefismart Oy
- Tehomet Oy
- Teknocon Oy
- TeliaSonera Finland Oyj
- Teroprint Oy
- Tietomyllly Oy
- Tilintarkastus Inkeröinen Oy
- Tilipalvelu Tarja Vakkila Oy
- TILITARKIAINEN ky
- Tilitoimisto Ollikainen Oy
- Tilitoimisto Rikata Oy
- Tmi SaaraLiu
- Toimistosavotta Oy
- Turakkalan Puutarha Oy
- UPM Kymmene Oyj, Mikkeli
- UPM-Kymmene Oyj, Pelloksen vaneritehtaat
- Urpolan Apteekki
- Vakiometalli Oy
- Valoe Oyj, Mikkeli
- Vauhti-Vaunu Oy
- Veisto Oy
- Virepuu Oy
- Visma Enterprise Oy, SAIMA Soft Oy, Mikkeli
- Visma Services Oy
- Woikoski Oy
- Work Point Mikkeli Oy, VMP Mikkeli
- YIT Kuntatekniikka Oy
- Yos! Yrittäjyyden Osaamiskeskus, c/o A.Koskinen
- YTP Yritystutkimuspalvelu Oy
- Zetanova Oy

JÄSENET - PIEKSÄMÄEN KAUPPAKAMARIOSASTO

- A-Aidat Oy
- Actiw Oy
- AL Aritea Oy
- Asianajotoimisto Ropponen & Valjakka Oy
- Bovallius ammattiopisto

- Canelco Capital Oy
- Checkmark Oy Ltd
- Documtec Oy
- Ekin Muovi Oy
- Eskon Autopelti Oy
- Etelä-Savon ammattiopisto, Pieksämäki
- Franke Finland Oy
- Franke Medical Oy
- GlowWay Oy Ltd
- GoSleep Oy
- HCA Health Concept Oy Ltd
- Kantamatkat Oy
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, Pieksämäki
- KPA Unicon Group Oy
- KPA Unicon Oy
- Kunnonkeskus Pieksämäki Oy
- Kylmäasennus P. Nykänen Oy
- Laskentasolmu Oy

- Lehtisepät Oy, Pieksämäki
- Lipa-Betoni Oy
- Martti Karjalainen Oy
- Moilas Oy
- Naaran Kuljetus ja Huolto Oy
- Nordea Pankki Oyj, Pieksämäki
- OR Welding Oy
- Osmotex Oy
- Osuuskauppa Suur-Savo, Pieksämäki
- Partaharjun Puutarha Oy
- Piako Oy
- Pieksämäen Hitsaus ja Koneistus Oy
- Pieksämäen kaupunki
- Pieksämäen kaupunki/ Yrityspalvelut
- Pieksämäen Rautarakenne Oy
- Pieksämäen Seudun Insinöörit r.y.
- Pieksämäen Tilitoimisto Oy
- Pieksän Puu Oy
- PK Kanavat Oy
- Proxion CC Oy

- Proxion Oy
- Proxion Plan Oy
- Proxion Power Oy
- Rakennusliike J. Väisänen Oy
- Rakennusliike Kersavo Oy
- Rakennusliike R. Lempinen Oy
- Rakennusliike U. Lipsanen Oy
- RD Roof Dealers Oy / Messupojat
- RH-Huonekalu Hiltunen Ky
- S. ja A. Bovalliuksen säätiö
- Savon Tilitieto Oy
- Skinest Finland Oy
- Suur-Savon Op-Kiinteistökeskus, LKV, Pieksämäki
- Suur-Savon Osuuspankki, Pieksämäki
- Talousväylä Ky
- Tiliarja Oy
- Tradecap LPA Oy

JÄSENET - SAVONLINNAN KAUPPAKAMARIOSASTO

- Aluelehti Savonmaa Oy
- Andritz Oy
- Aquaflow Oy
- Asianajotoimisto Moisander & Vainio Oy
- Asianajotoimisto Moisander & Vainio Oy, Mikkeli
- Asianajotoimisto Päivi Molari
- Auto-Kilta Oy, Savonlinna
- Blue Lake Communications
- Control Express Finland Oy
- Coresto Oy
- Eemo Oy, (K-Citymarket)
- eRusWay Oy
- Finavia (Savonlinnan lentoasema)
- Findais Ky
- FINN-BOIS MTR Oy
- Healthlake Oy, Hotelli Kuntoutuskeskus Herttua
- Huoltamo Oiva Naukkarinen Oy
- IF Vahinkovakuutusyhtiö Oy, Yritysasiaspalvelut, Savonlinna
- I-S Terästekniikka Oy
- Isra Oy
- Itä-Savo Oy
- Itä-Savon koulutuskuntayhtymä
- Itä-Savon Uusyrityskeskus ry, Savonlinna
- Joros Oy
- Järvi-Saimaan Palvelut Oy
- Järvi-Suomen Uittoyhdistys
- Kerigolf Oy
- Kerimäen Osuuspankki
- Kiinteistöhuolto Pajari Oy
- Koneurakointi Mutikainen Oy
- Kruunupuisto Oy
- Laskentakonsultit Oy
- L-House Oy
- Luston tuki Oy, Suomen metsämuseo
- LähiTapiola Savo-Karjala, Savonlinna

- Mainostoimisto Grafical Oy
- Mapline Oy
- Mediatili Oy
- Metsä Wood, Punkaharjun tehtaat
- Metsä-Raikuu Oy
- Nedis Oy
- Nevotex Siivouspalvelu
- Nordea Pankki Oyj, Savonlinna
- Norelco Oy
- Optikko B. Lohman Oy
- OR Welding Oy, Rantasalmi
- Osuuskauppa Suur-Savo, Savonlinna
- Oy Carlson, Savonlinna
- Oy Vip Cruise Ltd
- PEL-Tuote Oy
- Pentti Heinonen Oy
- Perkaus Oy
- Polarstone Oy
- PricewaterhouseCoopers Oy, Savonlinna
- Primehotels Oy, Spahotel Casino
- Punkaharjun Kilpi Oy
- Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy
- Punkaharjun Lomakeskus Oy, Finland EasyHoliday
- Punkaharjun Vesi ja Lämpö Oy
- Rakennusliike Niilo Käyhkö Oy
- R-Group Finland Oy
- Sahakuutio Oy
- Saimaan Eräpalvelu Oravi Oy
- Saimatec Engineering Oy
- Savon Apteekki
- Savonlinna Works Oy
- Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto
- Savonlinnan Oopperajuhlat Oy
- Savonlinnan Oopperajuhlien Kannatusyhdistys ry
- Savonlinnan PR-Urakointi Oy
- Savonlinnan Rakennus- ja Peltityö Oy
- Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy

- Savonlinnan Seudun Matkailu Oy
- Savonlinnan Seudun Teatteriyhdistys ry, Savonlinnan Teatteri
- Savonlinnan SLS-Kuljetus Oy
- Savonlinnan Tilikeskus Oy
- Savonlinnan Yrityspalvelut Oy
- Savonlinnan Yritystilat Oy
- Savorak Oy
- Sioma Oy
- SoftMec Oy
- Sulkavan Osuuspankki
- Suur-Savon Osuuspankki, Savonlinna
- SV-Element Oy
- Sähkötoimisto Kenttälä Oy
- Tanhuvaaran Palvelut Oy
- Teknosavo Oy
- Tuuma Company Oy
- UPM-kymmene Oyj, Savonlinnan vaneritehdas
- Vesihuoltotekniikka Kotilainen Oy
- Wetend Technologies Oy
- YH-Itä-Savo Oy
- Yritysterapia Oy

HILJA JA ALPO SAVOLAISEN RAHASTON TOIMINTAKERTOMUS

Yleistä

Hilja ja Alpo Savolaisen rahasto on vuonna 1974 testamentilla Mikkelin kauppakamarille (nyk. Etelä-Savon kauppakamari) luovutettu itsenäinen rahasto. Rahaston tarkoituksena on tukea eri tavoin Etelä-Savon kauppakamarin toiminta-alueen taloudellisten ja teknisten alojen hyväksi tehtyä opetus-, kehitys- ja tutkimustyötä sekä avustaa stipendein alueelta kotoisin olevia em. aineiden opiskelijoita.

Rahastoa hoitaa viisihenkinen hallitus, jonka Etelä-Savon kauppakamarin hallitus valitsee kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Vuonna 2016 rahaston hallituksen puheenjohtajana toimi Juha Nousiainen Pieksämäeltä ja varapuheenjohtajana hallituksen puheenjohtaja Jukka Tikka Mikkelistä. Jäseninä ovat toimitusjohtaja Markku Kakriainen Mikkelistä, toimitusjohtaja, kauppaneuvos Kari Manninen Mikkelistä sekä opetusneuvos Asko Ruuskanen Savonlinnasta. Rahaston asiantuntijana ja salkunhoitajana toimi sijoitusasiantuntija Eveliina Pyyhtinen Suur-Savon Osuuspankista.

Talous, myönnetty apurahat ja stipendit sekä kehityshankkeiden tuki

Rahaston tilintarkastuksen ovat suorittaneet KHT Auno Inkeröinen ja HTM Pekka Neuvonen. Rahaston hallitus kokoontui viisi (5) kertaa. Käsiteltävinä asioina oli muun muassa vuoden 2015 tilinpäätös ja toimintakertomus, rahaston sijoitukset ja niiden hoito sekä jaettavat stipendit ja opinnäytetyöapurahat.

Vuoden alussa päätettiin muuttaa stipendien ja apurahojen kirjausta siten, että stipendit ja apurahat kirjataan myöntämismvuodelle, jolloin pääsääntöisesti myös maksut tapahtuvat. Vuosi 2016 oli siirtymävuosi, jolloin vuoden alussa myönnetty stipendit kirjattiin 2015 vuodelle (16.300 euroa) ja opinnäytetöiden apurahat vuodelle 2016 (21.850 euroa). Opinnäytetöiden apurahat maksetaan, kun valmis työ on toimitettu rahastolle. Vuoden 2015 joulukuussa järjestetyssä julkisessa haussa stipendihakemuksia saatiin 57 kpl ja apurahahakemuksia 28 kpl. Lisäksi myönnettiin oppilaitoksille yhteensä 5.500 euroa (a' 250 euroa) stipendejä jaettavaksi menestyneille opiskelijoille.

Rahasto myönsi vuoden aikana kauppakamari-alueen kehittämiseen (Kasvun kiitorata – Kasvu Open) 1.000 euroa (ed. vuosi yhteensä 11.000 euroa).

Vuoden 2016 tilinpäätös osoittaa -27.907,85 euron alijäämää (ed. vuosi -7.288,13 euroa) ja taseen loppusumma on 863.253,50 euroa (ed. vuosi 901.824,71 euroa).

Sijoittajan vuosi 2016 - kaksijakoisen talouskehityksen vuosi (lähde OP ja Ifo Institute)

Vuoden 2016 talouskehitys oli hyvin kaksijakoinen. Se käynnistyi talouskasvun heikentymisellä ja raaka-aineiden hintojen laskun syvenemisellä. Voimakkaat pääomavirrat erityisesti Kiinasta ja öljyntuottajamaista lisäsivät huolta finanssimarkkinoiden vakauden järkkymisestä. Talouskasvun jarrutuksen lisäksi myös deflaatiopaineet ja epäily rahapolitiikan tehoa kohtaan lisääntyivät. Erityisesti kokeilut negatiivisilla talletuskoroilla nähtiin haitallisina ja luottamus niiden kykyyn vauhdittaa inflaatiota ja kasvua rapautui. Alkuvuoden heikkouden jälkeen uudet rahapolitiikan elvytystoimet, raaka-ainehintojen käänne nousuun ja vähitellen vahvistuva talouskasvu alkoivat kuitenkin rakentaa markkinoiden luottamusta ja kesään mennessä myös globaalit talousyllätykset olivat kääntyneet voimakkaaseen nousuun. Talousindikaattoreiden vahvistuminen jatkui koko loppuvuoden ja suhdannetilanne elpyi kohtuullisiin kasvunäkymiin vuoden loppuun mennessä.

Talouksnäkyvien kirkastuminen oli tarpeellista, sillä poliittisella rintamalla vuodesta 2016 muodostui käännekohta. Merkittävimmät tapahtumat olivat Ison-Britannian äänestys EU -eron puolesta eli Brexitistä sekä Donald Trumpin voitto Yhdysvaltain presidentinvaaleissa. Molemmat tapahtumat olivat merkki poliittisen suunnan kääntymisestä kansallismielisempään ja populistisempaan suuntaan. Se oli samalla epäluottamuslause pitkään jatkuneelle globalisaatiokehitykselle, jonka nähtiin syventäneen tuloeroja kansallisella tasolla. Kuluvana vuonna useassa EU -maassa järjestetään vaaleja, joiden lopputulokset saattavat heijastella EU -kriittisten äänenpainojen kasvua.

Globaali rahapolitiikka reagoi alkuvuonna tapahtuneeseen kasvun jarrutukseen lisäelvytyksellä. EKP jatkoi ja laajensi QE -ohjelmaansa, Japanin keskuspankki painoi talletuskorkonsa negatiiviseksi ja ilmoitti aikomuksistaan pitää 10 -vuoden valtionlainan koron noin nollassa. Yhdysvaltain keskuspankki puolestaan lykkäsi vuoden 2015 lopulla aloittamansa rahapolitiikan normalisointia aina joulukuuhun asti. Uusista elvytystoimista huolimatta, keskuspankkien viestit muuttuivat vuoden 2016 kuluessa äärimmäisen elvyttävästä retoriikasta kohti asteittaista normalisointia. Tätä muutosta perustelivat erityisesti inflaation vähittäinen kiihtyminen sekä taantumapelkojen hälveneminen.

Valuuttamarkkinoilla nähtiin kuluvana vuonna jälleen suuria liikkeitä. Erityisesti Ison-Britannian punta heikkeni selvästi Brexit -äänestyksen jälkeen. Japanin jeni vahvistui alkuvuonna nopeasti, mutta heikkeni vuoden loppuun mennessä lähelle alkuvuoden tasoja. Euron arvo heikkeni EKP:n lisäelvytyksen avulla vuoden lopulla melko selvästi. Suurista valuutoista selvin voittaja oli Yhdysvaltain dollari, joka vahvistui maan presidentinvaalien ja vahvistuneiden koronnosto-odotusten jälkeen vuoden lopulla tuntuvasti.

Raaka-aineiden hinnoissa tapahtui alkuvuonna voimakas käänne. Vuodesta 2014 käynnistynyt öljyn hinnan romahdus katkesi vuoden alussa, jonka jälkeen hinnat kääntyivät vahvaan nousuun. Hintojen elpyminen oli laaja-alaista niin teollisuus-

metallien kuin maataloushyödykkeidenkin noustua vuoden kuluessa selvästi. Myös arvometallien hinnat nousivat vuonna 2016, mutta niiden hintakehitys poikkesi vuoden sisällä selvästi muista raaka-aineista.

Heikosta alkuvuodesta huolimatta sijoitusvuosi 2016 oli kokonaisuudessaan vahva. Vaikka riskisimentti heikentyi vuoden alussa merkittävästi, palautui luottamus vähitellen vuoden edetessä. Korke- ja credit -markkinat elpyivät notkahduksestaan selvästi jo vuoden alkupuolella, osakkeissa tervehtyminen vei enemmän aikaa ja eteni markkinasta riippuen eri tahdissa. Eurosijoittajan näkökulmasta dollarin vahvistuminen tuki jälleen kerran dollarimääräisten sijoituskohteiden tuottoja.

Osakemarkkinoiden euromääräiset tuotot olivat vuonna 2016 vahvoja. Euroopassa Stoxx 50 -indeksi oli yksi heikoimmista suurista indekseistä ja sen kokonaistuotto ylsi vain runsaaseen neljään prosenttiin. OMX Helsinki Cap -indeksi tuotti osingot mukaan lukien vuoden aikana reilut 12 prosenttia. Japanissa vuoden euromääräinen kokonaistuotto oli runsaat seitsemän prosenttia. Yhdysvalloissa S&P 500 -indeksin euromääräinen kokonaistuotto nousi yli 14 prosenttiin osittain vahvistuneen dollarin tukemana. Kehittyvien maiden osakkeiden (MSCI EM) kokonaistuotot nousivat euromääräisesti yli 15 prosenttiin, kun useat markkinat toipuivat vuoden 2015 voimakkaasta notkahduksesta.

Korkomarkkinoiden tuotot olivat niin ikään vahvoja. Euroalueen valtionobligaatiot tuottivat yli kolme prosenttia. Yhdysvaltojen ja Saksan 10-vuoden valtionlainojen korot liikkuivat vuoden aikana eri suuntiin – Yhdysvalloissa korko nousi jonkin verran 2,44 prosenttiin, kun Saksassa juokseva tuotto putosi yli 0,4 prosenttiyksikköä 0,21 prosenttiin. Heinäkuussa Saksan 10 -vuoden lainan korko kävi hetkellisesti ennätysmatalalla tasolla -0,21 prosentissa. Korkojen heilahtelut valtionlainojen tuotossa jatkuivat voimakkaina.

Euroalueen Investment Grade -yrityslainat kehittyivät vahvasti ja laajan indeksin tuotto ylsi 4,7 prosenttiin. High Yield -lainojen tuotot olivat erinomaisia, kun raaka-aineiden hintojen romahdus siivitti Yhdysvaltain High Yield -yrityslainojen euromääräiset tuotot yli 20 prosenttiin. Eurooppalaiset HY-lainat kehittyivät selvästi vaatimattomammin, yltäen kuitenkin hyvään 6,5 prosentin vuosituottoon.

Vuosi 2017 käynnistyi hyvin erilaisista lähtökohdista kuin 2016. Toisin kuin vuotta aiemmin globaali talouskasvu on nyt kiihtymässä, yritysten tulosenusteita korjataan ylöspäin ja inflaatio-odotukset ovat kääntyneet nousuun. Tällaisessa tilanteessa Fedin koronnostot eivät huolestuta sijoittajia yhtä paljon kuin vuotta aiemmin ja yrityslainojen luottoriskipremiot ovatkin painuneet tiukemmiksi. Tunnelma markkinoilla on suhteellisen positiivinen, vaikka poliittiset ja rahapolitiikkaan liittyvät epävarmuudet ovat yhä koholla. Sijoitusmarkkinat ovat nyt pitkälti hinnoitelleet talous- ja tuloskasvun kiihtymisen ja todellisuuden täytyisi kyetä lunastamaan nämä markkinoiden odotukset.

TILIKAUDEN JÄLKEEN TAPAHTUNUTTA

Toimintavuosi 2017 näyttää valoisalta pitkästä ajasta, kevään HHJ-kurssin osanottajia on lähes ennätysmäärä. Monen yritysten näkymät ovat hyvät, tilauskirjat täyttyvät ja uusia markkinoita on vallattu. Tämä viesti on tullut suoraan alkuvuoden tapahtumista ja valiokuntien kokouksista.

Kevään 2017 koulutuskalenteri on suunniteltu ja syksyn suunnitelmat alkavat hahmottua. Keväällä järjestetään yksittäisten koulutuspäivien lisäksi HHJ-kurssi sekä pyritään järjestämään YYVA (Yhteiskunta- ja yritysvastuu) -koulutusohjelma. Lisäksi koulutusrintamalla syksyille suunnitellaan HHJ-kurssia sekä HHJ-puheenjohtajakurssia.

Yhteistyössä Pienyrityskeskuksen kanssa suunnitellaan JOKO -johtamiskoulutusta toteutettavaksi hankkeena 1.6.2017-31.5.2019 välisenä aikana. Mukaan on saatu jo mukavasti yrityksiä ja markkinointi jatkuu. Päätös hankkeen toteutumisesta saadaan toukokuussa 2017.

Edellisen vuoden tapaan jatketaan Menestyjät -lehden toteuttamista yhteistyössä Etelä-Savon Yrittäjien kanssa. Lehdestä julkaistaan tänäkin vuonna 5 numeroa.

Luottamushenkilövalinnat on tehty ja suuri osa valiokunnista ja työryhmistä on jo kokoontunut ensimmäisen kerran. Suunnittelussa on myös 21.4.2017 ensimmäinen Etelä-Savon kauppakamarin Luottamushenkilöpäivä, jossa käsitellään kauppakamaritoimintaa sekä erityisesti maakunta- ja soteuudistusta. Tavoitteena selkeyttää kauppakamarin työryhmien fokusta ja yhteistyötä eri työryhmien välillä.

Tavoitteena on viedä yritysryhmiä myös maailmalle, uusina maina Kazakhstan/Astana Expo 2017 ja Iran. Tiivis yhteistyö Kiinan ja Venäjän suuntaan jatkuu.

Kauppakamarin Hilja ja Alpo Savolaisen rahaston hallitus on tehnyt stipendinsääjistä päätökset ja stipendien maksut aloitetaan maaliskuussa. Kouluille myönnettävien stipendien maksut ajoittuvat lähinnä huhti-toukokuulle.

ALUEELLINEN

ETELÄ-SAVON KAUPPAKAMARI

**ETELÄ-SAVON KAUPPAKAMARI KIITTÄÄ KAIKKIA JÄSE-
NIÄ, LUOTTAMUSHENKILÖITÄ, YHTEISTYÖKUMPPANEITA
JA SIDOSRYHMIÄ VUODESTA 2016!**

Etelä-Savon kauppakamari

Sammonkatu 12
50130 MIKKELI

puh. 044 732 1180
mikkeli@kauppakamari.fi

www.eskauppakamari.fi